Zondag 31 December 1916 en Maandag 1 Januari 1917. Derde Jaargang Nr. 1 — Prijs . 6 Centiem voor geheel België

J.B. 202

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal in de week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen:
ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

DE OPSTELRAAD:
Raf VERHULST, Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE
Met de vaste medewerking van René de CLERCQ
en Hoogleeraar Dr Anton JACOB

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

AANKONDIGINGEN:
Tweede blad, den regel 2.50
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

Bericht aan onze Lezers

Op Zondag 31 December en Maandag 1 Januari a.s. wordt er nergens gewerkt in de werkhuizen der dagbladen. Daarom zal ons nummer van heden, buiten de dagteekening van 31 DECEMBER 1916, ook die van 1 JANUARI 1917 dragen.

Onze Prijskamp' in Woord en Beeld

door LUC

DE WONDEREN VAN DE WERELD

☞ Zie de voorwaarden en prijzen van den Prijskamp op de derde bladzijde.

1

DE SPHINX VAN GIZEH

De Sphinx van Gizeh, in Egypte, is het oudste menschenwerk van de wereld.

Het reusachtig indrukmakend beeld, gehouwen uit de rots, verheft zich nabij de drie groote pyramiden niet verre van den bodem, waarop eens Memphis, de oudste hoofdstad van de wereld, stond.

De Sphinx is een mythologisch wezen, de zon verbeeldend, half-mensch, half-dier, met het lijf van een liggenden leeuw, doch met het hoofd en den boezem van een vrouw.

De Nederlandsche taal heeft dus gelijk het woord Sphinx van 't vrouwelijk geslacht te maken, evenals de Grieken en de Romeinen deden. De Franschen integendeel spreken van « le Sphinx ».

De Egyptenaren vermenigvuldigden over geheel Egypte, het beeld van de Sphinx.

Zij maakten lanen van sphinxen vóór den ingang van hun tempels.

De Sphinx van Gizeh staat echter alleen; de kop is 25 meter hoog, het lijf 30 meter lang. Het hoofd, dat 70 maal de gewone menschelijke grootte overtreft, meet alleen 9 meter (de neus twee meter) en is uit één rotsblok gebeiteld, terwijl de rug uit afzonderlijke steenblokken samengesteld is.

Het benedengedeelte werd in den loop der eeuwen bedolven door de zandwolken die de samoen opzweept en aanrolt.

Het aangezicht bezat vroeger een bijzondere schoonheid. De liefelijke uitdrukking van het gelaat en de raadselachtige glimlach van den mond, als die der « Gioconda », waren beroemd.

Maar de Mamelukken kregen kanonnen van onze Europeesche beschaving en eens dat zij onder mekaar oorlog voerden, werd het hoofd van de Sphinx als mikpunt genomen en een kanonbal schoot den neus en het linkeroog weg. Wat een Mamelukken-gejubel bij dien voltreffer!

Nu is het gelaat geschonden, ontadeld; de schoone Sphinkse is eenoogig en stompneuzig; haar lach voor eeuwig verdwenen en misvormd tot een grijns van droefheid. Met trotschen smaad ziet ze op de wereld neer.

Het beeld staat aan den dageraad der tijden, zinnebeeld van het eeuwige raadsel, van het onoplosbaar geheim voor den mensch: Waarvan? Waarom? Waarheen?

Het blikt vragend en vorschend in de oneindigheid van hemel en woestijn; het ziet de « fata morgana » en den vreeselijken samoen: luchtverhevelingen die schoone droombeelden zijn, en stormen die over de zandzee aangieren.

Hoe oud is de Sphynx?

Geleerden, en daaronder Elisée Reclus, voortgaande op wetenschappelijke gronden, op Diodoros van Sicilië en op den Egyptischen tempelschrijver Manetho (3de eeuw v. Kr.) schatten de Sphinx van Gizeh 8,000 (acht duizend) jaar oud.

Toen de aartsvader Abraham, die 2000 jaar vóór Kristus leefde, op Gods bevel en belofte met zijn huisvrouw Sarah naar Egypte trok, heeft hij dezelfde Sphinx gezien en deze was op dit oogenblik reeds 4000 jaar oud! Wij staan niet verder van Abraham dan Abraham van het oprichten van het beeld.

Op Abraham's tijd waren ook de pyramiden reeds van duizend tot twee duizend jaar oud.

Jozef, de onderkoning, heeft Sphinx en pyramiden gezien en 't was in hun aanschijn dat Mozes door de dochter van den Farao uit zijn drijvend wiegje, op den Nijl, werd opgenomen, ongeveer 1500 jaar vóór Kristus.

De tempels in de Egyptische Sphinx

Een merkwaardige ontdekking, eerst in 1913 gedaan, is stellig die van de tempels in het hoofd en het lichaam van de sphinx in Egypte.

Boven in den steenen kop is een kleine welving naar omlaag. Een Duitsche geleerde, professor Reisner, heeft daaraan beteekenis gehecht en de reden ervan opgespoord. Hij ontdekte, in 1913, dat hij daaruit met een mes in de handen verhard zand kon verwijderen en dat een holte, een koker, een tunnel met zand gevuld, daarin uitmondde. Na geduldige pogingen bij de Egyptische Regeering, kreeg hij ten laatste vergunning zijn onderzoek voort te zetten. Met moeite kreeg hij werkvolk, want de Egyptenaren meenden zich aan heiligschennis schuldig te maken door te helpen booren in den kop van de Sphinx.

Maar door aanhouden, beleid en geld won hij. En dus vond hij in den kop een kamer, een kleinen tempel, en daaronder, door een dalenden tunnel een grooteren tempel. En door een tunnel, rechts omlaag loopend door den nek, was deze weer verbonden met een veel machtiger tempel, die het geheele lichaam van het monster, dat de woestijn bewaakt, innam en doorliep onder de uitgestrekte pooten dwars de woestijn in. De tempels waren gewijd aan de Zon. De Sphinx is zoo geplaatst, dat zijn gelaat gekeerd is naar de rijzende zon. De tempel in den kop was het Heilige der Heiligen.

De hoofdtempel daalt tot beneden het groote lichaam en is gevuld met kolommen, gebeeldhouwd met afbeeldingen van goden en met goud versierd. Die hellende vlakten der tunnels leiden naar andere hellende vlakten omlaag en dus naar een graf in pyramidevorm, waarschijnlijk dat van Menes, den eersten mensch die koning was, 5000 jaar vóór Kristus regeerde, den grooten geheimzinnigen grondlegger van het oude Egypte, en naar de graven van andere koningen der dynastie.

Een reusachtig veld voor verdere opgravingen en onderzoek is dus geopend. Want professor Reisner verklaart dat eenige hellende vlakten leiden naar een groote onderaardsche stad, welke waarschijnlijk eens bewoond was, maar onder het woestijnzand bedolven, volkomen vergeten werd. Hij verwacht dat de Tempel voor de Zon blijken zal een gouden tempel te zijn, niet ongelijk aan Salomo's tempel, waarvan wanden, grond en zolderingen met zuiver goud bedekt waren. Zulke tempels werden ten slotte steeds geplunderd, maar de mogelijkheid bestaat, dat deze zal blijken ongeschonden te zijn gebleven.

Het is nu de derde Nieuwjaar, dien wij in den oorlog moeten beleven.

Onze wenschen en onze vaste hoop op een spoedig einde, vóór 1915, mochten niet baten.

Heel het afgeloopen jaar 1916 ging voorbij in wilden krijg, in mislukte offensieven en doorbraakspogingen aan Verdun en aan de Somme.

Noch Verdun, noch Péronne, noch Bapaume konden genomen worden.

De oorlog wordt meer en meer het bankroet van het wapengeweld en de triomf van het pacifism.

Aan de wieg van het nieuwe jaar 1917 staat weer de Dood en bakert het wichtje en schommelt het wiegje met zijn knokkelige handen, gelijk ons aangrijpend plaatje voorstelt.

Maar toch schemert er nu een glimp van hoop aan den einder en wij zijn overtuigd dat een spoedige vrede in aantocht is.

Die den vrede, al was het slechts één dag, één uur kan bespoedigen, redt wellicht duizenden jongens van den dood of van verminking. Zijn naam weze gezegend.

Die den oorlog verlengt, al was het slechts met één uur, hij weze gevloekt!

De Wapens neer! de treffende titel van het wereldberoemde mengelwerk, waarmede wij vandaag een aanvang nemen en dat eenieder met de grootste belangstelling zal volgen, *De Wapens neer!* is de kreet van 1917, en wij hopen dat Paschen, feest van herboring en opstanding, in vollen vrede zal gevierd worden.

Vrede is de eenige, de schoonste nieuwjaarswensch die de menschen elkander kunnen toesturen; het grootste geluk dat wij deze lezers kunnen toewenschen.

De Wapens Neer!

Wij ontvangen van de **Federatie der Soc. Jonge Wachten van Antwerpen en Omliggende** het volgend blijk van instemming, dat wij gelukkig zijn mede te deelen:

« Op onze laatste algemeene vergadering werd ons opgedragen U onze innige en welgemeende hulde te brengen voor het heerlijk initiatief dat gij genomen hebt om het prachtig werk *De Wapens neer!* als feuilleton af te kondigen. Nu vooral in deze tijden zal dit veel goeds stichten. »

De Wapens Neer!

door **Bertha von Süttner**
(bekroond met den Nobelprijs)

EERSTE BOEK

Op zeventien jaren was ik een echt overspannen getrek. Daar kon ik thans wel niet veel meer van weten indien ik de bladen van mijn dagboek niet zorgvuldig bewaard had. Maar daarin zijn de lang verzwonden droomerijen, de nooit meer herdachte gedachten, de nooit meer hergevoelde gevoelens verenigd vastgelegd, en zoo kan ik thans best ervaren wat er al voor opgewonden gedachten in dat dom, mooi hoofdje staken. Dat ik werkelijk een aardig ding was, daar weet mijn spiegel niet veel meer van te vertellen, doch getuigen nog mijn portretten van vroeger.

Ik kan me voorstellen welk een benijdenswaardig schepseltje de jeugdige, om haar schoonheid geprezene, door allerlei weelde omringde Gravin Martha Althaut moet geweest zijn.

Die wonderlijke dagboekbladen — in rooden omslag gebonden — wijzen meer op droefgeestigheid dan op levensvreugde. Dit is nu de vraag: was ik werkelijk zoo dwaas mij geen rekenschap te geven van mijn bevoordeeligden stand in de wereld, of schreef ik zoo maar uit dweperij, denkende dat alleen droefgestemde gewaarwordingen verheven waren en waardig om in dichterlijk proza uitgedrukt te worden en als dusdanig in de roode schrijfboeken neergeschreven te worden?

Hun lot scheen me niet erg te bevredigen want er staat daar te lezen:

« O, Jeanne d'Arc, door den hemel gezegende heldhaftige maagd, kon ik maar worden als gij. De Oriflam zwaaien, mijn koning kronen en dan sterven voor het vaderland, het dierbare vaderland!

Uit dit alles mag ik echter niet besluiten, dat ik eene heldennatuur bezat. Het was met de zaak eenvoudig zoo gelegen: ik was vatbaar voor geestdrift en hartstochtelijk van aard; het kon dus niet anders of ik moest met hartstochtelijke geestdrift vervuld worden voor hetgeen mij door mijne leesboeken en mijne omgeving het sterkst werd aangeprezen.

Mijn vader was generaal in het Oostenrijksche leger en had onder « Vader Radetzky », dien hij afgodisch vereerde, bij Custozza gevochten. Wat al anekdoten uit zijne veldtochten moest ik niet telkens en telkens weer hooren! De goede papa was zoo trotsch op zijne krijgsavonturen en sprak met zooveel zelfvoldoening over de « campagnes » die hij medegemaakt had, dat ik onwillekeurig met iedereen man medelijden kreeg die dergelijke herinneringen niet bezat. Welk eene achteruitzetting is het niet voor het vrouwelijk geslacht, dat het van deze meest grootsche uiting van 's menschen eer- en plichtgevoel is uitgesloten!.... Kwam mij soms iets van het streven der vrouwen naar gelijkheid van rechten ter ooren — maar daarvan hoorde met in mijne jeugd slechts weinig en dan nog gewoonlijk op spottenden en veroordeelenden toon — dan begreep ik de wenschen naar emansipatie slechts in ééne richting: de vrouwen behoorden ook het recht te hebben gewapend ten strijde te trekken. Ach, hoe schoon liet het zich in de geschiedenis lezen van eene Semiramis of Katharina II: « zij voerden met dezen of dien naburigen staat oorlog — zij veroverden dit of dat land.... »

O ja, de geschiedenis! die is, zooals zij de jeugd onderwezen wordt, de hoofdbron der bewondering van den oorlog. Aan het kinderlijk gemoed wordt het reeds ingeprent, dat de Heer der heirscharen onophoudelijk veldslagen beschikt; dat zij om zoo te zeggen het voertuig zijn, waarop de lotgevallen der volkeren door de tijden voortrollen; dat zij de vervulling van eene onontwijkbare natuurwet zijn en van tijd tot tijd moeten terugkomen, evenals de stormen op zee en de aardbevingen; dat er wel vreeselijke tooneelen en gruwelen mede verbonden zijn, maar dat deze ten volle worden opgewogen: voor het geheel door het gewicht der gevolgen, voor den enkelen persoon door den glans van den roem die daarbij verkregen kan worden, of althans door het bewustzijn van de verhevendste plichtsvervulling. Of is er wel een schooner dood dan die op het veld van eer — eene edeler onsterfelijkheid dan die van den held? Dat alles blijkt duidelijk en klaar uit alle leer- en leesboeken « voor schoolgebruik », waarin naast de eigenlijke geschiedenis, die slechts als een lange keten van krijgsgebeurtenissen wordt voorgesteld, ook de verschillende verhalen en gedichten van niets anders dan van heldhaftige wapenfeiten weten te spreken. Dat behoort zoo tot het vaderlandslievend stelsel van opvoeding. Dewijl elke schooljongen tot een verdediger des vaderlands gevormd moet worden, kan het immers niet anders of reeds de geestdrift van het kind moet voor dezen zijnen eersten burgerplicht opgewekt worden; men moet zijnen geest tegen den natuurlijken afschuw verharden, dien de schrik des oorlogs te voorschijn zou kunnen roepen, door van de vreeselijkste bloedbaden en moordtooneelen als van iets zeer gewoons en noodzakelijks zoo onbevangen mogelijk te vertellen, daarbij zorg dragende allen nadruk op de ideëele zijde van dit oude volksgebruik te leggen — en langs dien weg gelukt het een strijdvaardig en oorlogzuchtig geslacht te vormen.

De meisjes — al moeten zij ook niet te velde trekken — worden uit dezelfde boeken onderwezen, die er op ingericht zijn om de jongens tot soldaten op te kweeken en zoo ontstaat bij de vrouwelijke jeugd dezelfde opvatting, die zich oplost in nijd omdat zij niet mede mogen doen en in bewondering voor den militairen stand.

Het is aardig om te hooren hoe men soms teedere jonkvrouwen, die overigens gedurig tot zachtmoedigheid en liefderijkheid vermaand worden, allerlei akelige tooneelen uit alle veldslagen der aarde, van de bijbelsche en Macedonische en Punische tot aan de dertigjarige en Napoleonistische oorlogen afschildert, hoe wij de steden zien branden en de inwoners over de kling jagen en de overwonnenen uitzuigen. Natuurlijk wordt door deze opeenhoping en herhaling der gruwelen het besef dat het gruwelen zijn verstompt, alles wat de rubriek oorlog behoort, wordt niet meer van het standpunt der menschelijkheid beschouwd — en verkrijgt eene zeer eigenaardige mystiek-historisch-politieke wijding. Het moet zijn — het is de bron der hoogste waardigheden en eerbewijzen — dat zien de meisjes zeer goed in: ze hebben immers de den krijg verheerlijkende gedichten en tirades ook uit het hoofd moeten leeren. En zoo ontstaan de Spartaansche moeders en de vaandelmoeders en de talrijke aan het korps officieren uitgereikte cotillon-orden bij de « dameskeuze ».

* * *

Ik ben niet, gelijk zoovelen uit mijnen stand, in het klooster, maar onder de leiding van gouvernanten en onderwijzers in het huis mijns vaders opgevoed. Mijne moeder verloor ik vroeg. De plaats eener moeder bij ons kinderen — ik was de oudste van de vier — vervulde onze tante, eene oude stiftsdame. Den winter brachten wij te Weenen, den zomer op een landgoed in Neder-Oostenrijk door.

Mijne onderwijzeressen en leermeesters hebben veel genoegen aan mij beleefd, dat herinner ik mij — want ik was eene vlijtige, met een goed geheugen begaafde en bij uitstek leergierige leerlinge. Nu ik mijne eerzucht zooals ik reeds heb opgemerkt, niet kon bevredigen door als een heldhaftige maagd veldslagen te winnen, vergenoegde ik mij ermede, dat ik bij de lessen goede aanteekeningen verwierf en door mijnen leerlust aan bekenden bewondering afdwong. In de Fransche en Engelsch taal bracht ik het bijna tot volkomenheid, van aard- en hemelkunde, van natuurlijke historie en natuurkunde, deed ik zooveel kennis op, als binnen de grenzen van het program eener meisjes-opvoeding voor mij te verkrijgen was; maar van het vak

Iets voor iedereen dag

14 en 129,92

De Maan is bewoond en doet ons teekens!

Een gekke of een geniale geschiedenis

Ge denkt zeker, waarde lezers, dat het een fantazie is! Neen, 't is de ontzettendste gebeurtenis, die de stoutste verbeeldingen overtreft, waarmede het oude jaar eindigt en het nieuwe begint.

Er is ontdekt dat er cijfers staan op de maan en, wat nog sterker is, de beteekenis van die cijfers werd gevonden.

't Is geen Amerikaansch nieuws; het komt ons ook niet van de beroemde sterrewachters, neen, 't is een land-, wij mogen zeggen, een stadgenoot, die deze verbijsterende ontdekking heeft gedaan.

Ja, dan heeft het alvast geen waarde, want niemand is profeet in zijn eigen land, en een Vlaming vooral niet.

Wij zullen aan geleerde sterrekundigen laten uitmaken welke beteekenis en gewicht er aan de ontdekking mag gehecht worden; wij laten het woord aan den vinder.

Deze is de heer John Tulpinck, van Burcht, zeker een der zonderlingste menschen die wij in ons leven ontmoet hebben en die doen dubben aan welke zijde hier de geest overhelt. Ge weet waaraan het genie grenst.

De heer Tulpinck is ons gisteren komen vinden en bracht ons fotos mede van de maan, en werkelijk wij hebben er zeer duidelijk de volgende cijfers op gevonden: 14; 129,92; en 5, zoo duidelijk zelfs dat onze eerste vraag was:

— Zijn die daar niet opgeschreven?

De hr Tulpinck antwoordde dood-eenvoudig:

— Overtuig uzelf. Tracht een goede fotografie van de maan onder de hand te krijgen, en bij voorkeur een stereoskopische lichtdruk. Deze fotos zijn reeds lange jaren in den handel gebracht, door een goed ingericht astro-physisch observatorium werkende met een refraktor van 80 cm diameter. De foto van Dr. Hartman, van Potsdam, is zeer scherp gemaakt en heeft mij geleid in de studie. Plaatst dan het zicht der maan, met het Noorden naar boven, dus gelijk men de maan ziet met het bloote oog, — dus niet met het Noorden naar beneden en het Zuiden naar boven, zooals in alle hedendaagsche boeken van sterrekunde onderwezen wordt. Zie dan met uw stereotoestel, met of zonder glazen, maar met groote nauwgezetheid en aandacht, naar het midden van het landschap genaamd: *het moeras der ontbinding* (le

marais des putréfactions : palus putridinis). Zeg mij of daar niet zeer duidelijk voor iedereen het cijfer 14 te lezen staat? Onder de Zee der Kalmte (mer de la sérénité), dus juist in de richting van de middellijn der maan, staat te lezen : 129 in zeer dikke cijfers en daarnevens de cijfers 92 in smalleren druk. Het cijfer 5 is geschreven onder de 9 van 92.

— Wat beteekenen de cijfers leesbaar op de maan?

— Zichier mijne opvatting, zegt de heer Tulpinck. 14 en 129,92 zijn de eenvoudigste aanduidingen mogelijk, om aan een menschelijk verstand, de kennis van *tijd* en *afstand* kenbaar te maken. Inderdaad :

1° Op de maan is de tijd verdeeld in 14 achtereenvolgende dagen of etmalen van altijd licht en dan 14 dagen achtereen altijd nacht. Zeer juist is het 14 dagen 18 u. 22 m. 1 sek., gerekend met de zon als eindpunt ; maar het is 13 dagen 15 u. 52 m. 6 s. als men de sterren als eindpunt neemt. Het verschil tusschen *jour lunaire* en *jour sidéral*. Om dit verschil nog duidelijker te maken voor den geest, plaatst ge de twee wijzers van uw uurwerk op twaalf uren. Op 1 uur tijd is de groote wijzer terug op twaalf, maar hij raakt den kleinen wijzer eerst om 1 uur en 5 m. en een'ge sekonden, omdat de kleine wijzer, die hier de aarde is, ook vooruit gaat van eene zekere hoeveelheid, van de as die hier de zon verbeeldt.

2° Indien men de aarde met de maan kon verbinden met een ketting rond de wereld, dan zou de totale afstand, heen en weer, 129,92 aardstralen lang zijn. Aangezien de maan niet in een ronde cirkel draait, maar wel in een eivormige cirkel, verschilt de afstand volgens het tijdstip van het jaar op de wereld.

3° De kleine 5, geschreven onder de 9 van 92, is eene aanduiding over den aangenomen maatstaf : de aardstraal die 0,5 diameter der aarde is, alsook 5, die de middelmatige afstand beteekent.

4° Indien men eene rechte lijn trekt onder de cijfers 129,92 en dan eene rechte lijn in de richting van het cijfer 14, bemerkt men, tot zijne groote verbazing, dat de twee juist 23 graden 17 minuten groot is, dus juist de richting van de as die de aardsche Noordpool met de Zuidpool verbindt! Le plan de l'écliptique.

5° Het gebruik van cijfers, in plaats van letters, is zeer praktisch om door de meeste menschen begrepen te worden, daar er verschillende alfabetten zijn zelfs in Europa, zoo voor Russisch, Grieksch en Turksch. »

Tot hier gaat de uitleg van den heer Tulpinck, waarvan we onthouden dat de maanbewoners ons cijfers toonen die betrekking hebben op tijd en afstand, en die wij kunnen begrijpen en uitleggen.

De cijfers zijn de gewone Arabische karakters, die wij gebruiken.

Indien heel het stelsel van den heer Tulpinck nu geen droom en inbeelding is, moeten de huidige maanbewoners, in een vroeger leven, aardbewoners geweest zijn! Dus staan we voor een ontzettend vraagpunt, dat de spiriten misschien zullen kunnen uitleggen!

De heer Tulpinck raadt ons aan 't is gelijk welke fotos van de maan te raadplegen (als ze maar zeer zorgvuldig en met sterken refraktor zijn genomen), indien wij zouden durven veronderstellen dat zijn foto's getrukkeerd zijn.

Op de Antwernsche Bibliotheek is te raadplegen *De Sterrenhemel doorzocht met teleskoop en mikroskoop*, door J. Weeder. (N° van de bibliotheek C 1147.) Fig. 10 : Maan in eerste kwartier, van Rutherfurd, 27 Februari 1871 ; Plaats 17 van den atlas : Maan na eerste kwartier (naar het negatief van Loewy en Puiseux, 6 Maart 1895) ; Fig. 443 : Maan van 9 dagen. 30 Juli 1895.

Zichier letterlijk afgeschreven wat de Fransche sterrekundige Camille Flammarion, alreeds in 1884, drukte in zijn boek *Astronomie populaire*, bladz. 210, over het onderwerp « Les habitants de la Lune. Conclusion » :

« Peut-être cette vie lunaire est-elle entièrement éteinte aujourd'hui, mais peut-être aussi existe-t-elle encore! Si nous le voulions, nous pourrions en avoir le cœur net et savoir définitivement à quoi nous en tenir... oui, si nous le voulions! Et quelle merveille éblouissante, quel bonheur inespéré, quelle fantastique extase, le jour où nous distinguerions avec certitude les témoignages de la vie sur ce continent voisin, où nous tracerions ici à la lumière électrique des figures géométriques qu'ils verraient et qu'ils reproduiraient!... Première et sublime communication du ciel avec la Terre! Cherchez dans toute l'histoire de notre humanité un événement aussi prodigieux! Que dis-je? Cherchez des faits qui aillent seulement à la cheville de celui-là comme intérêt scientifique et comme conséquences philosophiques, et vous ne trouverez que des pygmées rampant au pied d'un géant!

» On n'ose pas essayer, parce qu'on n'est pas sûr. Ce sont des hommes sérieux qui parlent! Et ces mêmes hommes qui n'osent pas dépenser un million pour essayer d'atteindre la vie lunaire, dépensent de cœur léger six milliards par an pour se battre entre eux, — sans être plus sûrs d'avance du résultat de la bataille. Mais coucher cent mille morts sur le terrain, c'est intéressant... O folie folissime!!

» Quoi qu'il en soit, la conclusion générale de l'étude que nous venons de faire du monde lunaire est que notre conception de la nature doit savoir embrasser *le temps* aussi bien que *l'espace*. »

« Ik moet onwillekeurig glimlachen, zegt hr Tulpinck, met den geleerden sterrekundige en dichter Camille Flammarion, als ik denk dat het hem voldoende was de beeltenis der maan om te keeren, om nog iets beters dan geometrische figuren, dit is arabische cijfers op de maan te lezen! 't Was zoo gemakkelijk als het ei van Colombus en als de pap van Edison te filteren... maar men moest er aan denken », besluit de heer John Tulpinck.

't Is misschien allemaal heel gek, zoowel wat Flammarion schrijft als wat Tulpinck beweert... maar 't moest eens waar wezen! Dan heeft een Vlaming het gevonden.

En als de maanbewoners ons teekenen doen, wel dan moeten wij antwoorden?

De hr Tulpinck moet de uitgestrektheid, de grootte van de cijfers kunnen uitrekenen, die op de maan werden gepl atst. Dan hebben we al een aanduiding hoe uitgestrekt de karakters zullen moeten wezen waarmede wij terugseinen!

Nog eens : 't is genioal of 't is gek, maar laat het gek zijn dan bijlange toch zoo gek niet als mekaar jaar-in jaar-uit kapot maken en reeds 250 miljarden te besteden om mekaar zooveel rouw en leed mogelijk aan te doen.

LUC.

DAGELIJKSCH NIEUWS

AAN ONZE ADVERTEERDERS. — Wij vestigen er de aandacht op dat de bureelen van « Het Vlaamsche Nieuws » niet van lokaal veranderd zijn, ook niet voor de advertentiën. Het beheer zetelt als te voren in de Roodestraat, n. 44, thans eerste deur links bij den ingang.

EEN FLINKE DAGORDE. — Wij ontvangen uit Willebroeck de volgende kranige mededeeling :

De Vlaamsche kring « Voor Taal en Volk », te Willebroeck, na kennis genomen te hebben van het protest door de H.H. volksvertegenwoordigers Augusteyns en Henderickx gezonden naar hunne kollega's van Kamer en Senaat, en verschenen in « Het Vlaamsche Nieuws » van 22 December l.l., schaart zich volmondig aan de zijde der H.H. Augusteyns en Henderickx, en keurt hunne kranige houding goed.

De kring is van gevoelen dat elke miskenning onzer taal en onzer Vlaamsche vertegenwoordigers, onmiddellijk moet aan de kaak gesteld worden. 't Is het eenige middel om den eerbied af te dwingen waarop we recht hebben.

TELEG...? — Gisteren ontmoetten wij onzen sympathieken vriend den hr Maclot, statie-overste van de Middenspoorhalle, en beroemd om zijn geestige woordspelingen.

— Welnu, Mijnheer Maclot, wij gaan vrede krijgen?

— Zou er hoop zijn?

— Gij hebt toch het telegram gelezen over Wilson's aanmaning?

— Ja... ja... als 't weer maar geen... **telegrap** is!

En glimlachend onder zijn hooger hoed gaat de hr Maclot onverstoord verder.

Een telegrap! wat had het woord plechtig van pas gekomen toen Reuter de verkiezing van Joegs (schrijf Hughes, me dedeelde!

ONZE HUISMOEDERS KLAGEN. — In de komiteiten zijn er geen bitterheden voor de menschen die er in November kregen! De laatste die uitgedeeld werden waren slecht en geleken op gedroogd koffiegruis. Tweemaal werden goede, zuivere bitterpeeën gerieid.

Sinds drie maand geen bruin beep meer.

Ook met de boter zit het niet juist en wordt er gezwendeld. Tegen 9 of 10 frank den kilo is er bij sommige ronddragers te krijgen, doch op de winkels luidt het nu weer : Geen boter vóór aanstaande week.

Kan daar geen verbetering aan toegebracht worden?

« DE GOEDENDAG ». — Nummer 2 (December) van den 23n Jaargang van « Goedendag », het orgaam der studenten van Middelbaar en Normaal onderwijs is pas verschenen.

Te vermelden als belangwekkende bijdragen : Verstandhouding en organisatie, door Leo De Smet, en Over Catalaansche beweging, door Lirio. — F. Parasie schrijft over de Gentsche Hoogeschool, en F. Mortier geeft een geestdriftig gedicht, getiteld : Jong Vlaanderen.

Als vaste rubrieken zijn te vermelden : Vlaamsche strijd ; Mengelmaren ; Boekentafel en Tijdschriften, alle degelijk en overzichtig opgevat.

Onder de hoofding « Taaltoestanden in ons middelbaar onderwijs » wordt geklaagd over het feit dat een leeraar in de Germaansche talen bijna uitsluitend Fransch als voertaal gebruikt, op het Antwerpsch Athenaeum.

Men ziet uit de opsomming van de behandelde onderwerpen dat in « Goedendag » de bellettrie meer en meer het veld ruimt voor de Vlaamschgezinde aktie, zooals het in deze tijden trouwens past.

Wij wenschen dit nieuwe nummer in handen van alle Vlaamsche leerlingen te zien ; zij kunnen er veel uit leeren.

« ONS LAND ». — Zooeven verscheen het nummer van 31 December met den volgenden alleszins merkwaardigen inhoud :

« Het Teeken », door G. P. M. Roose ; « Anti-nationalisme in Nederland », een uitvoerig artikel van Oscar De Smedt ; « Passief? », door G. Bardemeyer ; « Praktisch flamingantisme », door E. W. ; « Natte-vinger-politiek », door J. Van Extergem. Wij treffen verder in dit nummer de bestendige rubrieken aan : « Voorgeschiedenis der Vlaamsche Beweging », eenige nota's door P. Van Ostayen, een tooneelrubriek en een persoverzicht.

Kortom een degelijk nummer, dat wij bij onze lezers aanbevelen. Overal verkrijgbaar tegen 5 centiem.

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 30 December. — Officieel :

Front van generaal-veldmaarschalk kroonprins Rupprecht van Beieren :

Ten noordwesten van Rijssel, bij de Somme, in 't bijzonder op den noordelijken oever en in eenige sektors van het Aisne-front, nam bijwijlen de vuurhevigheid toe. Meermaals werden aanvallen van Engelsche en Fransche patroeljen afgeslagen.

Front van den Duitschen kroonprins : Op den linker Maas-oever voerden de Franschen tegen de door ons gewonnen nieuwe linie bij den « Dooden Man », in den loop van den dag, meermaals door hevig vuur ingeleide aanvallen uit. Ze werden alle afgeslagen.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 30 December. — Officieel :

Front van generaal veldmaarschalk Prins Leopold van Beieren :

Bij ongunstig weder de gewone loopgravengevechten.

Roemeensch gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 30 December. — Officieel :

Front van generaal-overste aartshertog Jozef :

In de Woudkarpathen hadden patroeljetochten van Duitsche jagers groot sukses. In de Zevenbergsche grensgebergten drongen de Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche aanvalstroepen, trots hardnekkigen wederstand, in de verschanschte stellingen en trots sterke tegenaanvallen, verder vooruit. Bij deze gevechten verloren de Russen 10 officieren, 650 man en 7 machiengeweren.

Front van generaal-veldmaarschalk v. Mackensen :

Onze onvermoeibare troepen vervolgen over het gansche front tusschen het gebergte en den Donau den wijkenden vijand. Zij trekken vechtend vooruit op de linie ten noord-oosten van Viziroel-Soestesti (aan de Buzeu-Slobozia) (halfweg Rimnicoel-Sarat-Plaginesti).

Balkanfront

Berlijn, Zaterdag 30 December. — Officieel :

Slechts kleine gevechten worden op de Stroema-vlakte door strooptochtafdeelingen geleverd.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Niets van belang.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Op de Karsthoogvlakte was het vijandelijk geschutvuur gisteren heviger dan voorgaande dagen. In het Wippach-dal heeft een onzer vechtvliegers een vijandelijk vliegtuig neergeschoten.

Roemeensch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Ten Noordoosten en ten Noorden van Rimnicu Sarat dringt het leger van generaal v. Falkenhayn den vijand van stelling tot stelling terug. In het hooggelegen terrein ten Noordwesten van genoemde stad is de vijand door de Oostenrijksch-Hongaarsche en Beiersche troepen van generaal Krafft v. Delmensingen opnieuw teruggeslagen. De hiertoe ook behoorende groep van luitenant veldmaarschalk Ludwig Goldenger is voor Dedulesci met den vijand slaags.

Ook de Zuidelijke vleugel van het legerfront van aartshertog Jozef heeft zich bij den aanval aangesloten. De Oostenrijksch-Hongaarsche en Duitsche strijdkrachten hebben den vijand in het dal van de boven-Zabala, Naruja en Putna een reeks verschanste stellingen afgenomen en bij Harja, ten Noordoosten van Soosmezö de vijandelijke linies bestormd. De vijand heeft in de gevechten van gisteren in Walachije en het gebergte ten Westen van Foscani 3000 gevangenen, 6 kanonnen en meer dan 20 machinegeweren in onze handen gelaten.

Een Oostenrijksch-Hongaarsch luchtschaddeel heeft eergister het door vijandelijke troepen sterk bezette station Ovesci gebombardeerd. Verscheidene gebouwen geraakten in brand.

Balkanfront

Weenen, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Niets van belang.

VAN TURKSCHE ZIJDE

Turksche fronten

Konstantinopel, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Op het Kaukasische front aan den rechter vleugel schermutselingen, die voor ons een gunstig verloop hadden. Wij brachten den vijand verliezen toe.

In het centrum is een poging van den vijand om aan te vallen verijdeld.

In de Hedzjas hebben wij ten Zuidwesten van Medina opstandelingen teruggeslagen.

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

Balkanfront

Sofia, Donderdag 28 December. — Officieel :

Ten Noordoosten van het Doiran-meer heeft een vijandelijk bataljon, na een hevige geschutvoorbereiding, beproefd vooruit te komen naar de dorpen Brest en Akandzjali. Ons vuur hield den vijand tegen.

Op de andere vakken van het front zwak artillerievuur. In het Wardar-dal ijdele bedrijvigheid van vijandelijke vliegers.

Sofia, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Zwak geschutvuur op het geheele front. De Bulgaarsche en de Duitsche artillerie hebben bij Monastir vijandelijke troepen, die voor de stad marcheerden, beschoten.

Roemeensch gevechtsterrein

Sofia, Vrijdag 29 December. — Officieel :

In den Noordwestelijken hoek van de Dobroedzja duurt ons offensief volgens het krijgsplan voort. Wij hebben het dorp Rachel bezet.

Sofia, Donderdag 28 December. — Officieel :

In de Dobroedja levendige worsteling voor Macin.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Vrijdag 29 December. — Officieel avondbericht :

De Franschen hebben Duitsche schansen tusschen Visé en Aisne overvallen en vernield.

De Duitschers hebben de Fransche stellingen tusschen de Maas en Avocourt fel beschoten. De Franschen hebben verscheidene bomaanvallen in dit vak gefnuikt.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Wij hebben de vijandelijke linies ten Oosten van Lesars met goed gevolg overrompeld. De vijandelijke schansen bleken sterk beschadigd door ons vuur.

Ten Zuiden van de Ancre en bij Berles is de geschutsactie hervat.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Pogingen van vijandelijke verkenners om onze schansen bij Svonofka, ten W. van Brody, te naderen, zijn door ons vuur gefnuikt.

De vijand blijft onze stellingen bij het bosch van Goekaloftse en het dorp Grabkoftse beschieten.

Roemeensch gevechtsterrein

Petrograd, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Aan de Moldavische grens duurt het offensief van den vijand in het Oituz-dal voort. Op verscheidene punten wordt gevochten om het bezit van de hoogten in de streek ten Oosten van Soosmezö.

Ten Noorden en ten Zuiden van de rivier Casina en ten Westen van Soveja heeft de vijand de Romeensche troepen aangevallen en hen een werst naar het Oosten teruggedrongen.

In de streek van Kidjdeni en Costomiru (onderscheidenlijk 30 en 15 werst ten N. van Rimnicu-Sarat) duurt de strijd voort. De Roemeniërs hebben daar alle aanvallen afgeslagen.

De Roemeensche en Russische troepen, die op den linkeroever van de Rimnicu een stelling bezet hielden, hebben alle vijandelijke aanvallen dapper afgeslagen en ze beantwoord met tegenaanvallen.

Ook in het vak van den spoorweg bij Rimnicu-Sarat tot Boldu (ten Z.-O. van Rimnicu-Sarat) zijn alle vijandelijke aanvallen door tegenaanvallen afgeslagen.

Gisteren heeft de vijand, ter sterkte van ongeveer 2 divisies, een aanval gedaan in de richting van het dorp Amara (10 werst ten Z. van Boldu). Het gevecht is tegen den avond verflauwd.

Bij het dorp Filipesci hebben wij een aanval afgeslagen.

Op de rest van het front geschutvuur.

In de Dobroedzja heeft de vijand op het geheele front onze posten aangevallen.

Russisch-Turksch gevechtsterrein

Petrograd, Vrijdag 29 December. — Officieel :

Niets van belang.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Vrijdag 29 December. — Officieel :

In Trentino heeft de gevechtsactie zich bepaald tot geschutstrijd en schermutselingen met voor ons gunstigen afloop in het Etschdal.

In de streek van Görz zijn enkele granaten op de stad en de voorsteden gevallen zonder veel schade aan te richten.

Op den Karst is gisteren de vuurwisseling voortgezet. Onze artillerie heeft marcheerende vijandelijke kolonnes op den weg Bestovizzia—Selo beschoten.

Een kleine aanval van den vijand ten Zuiden van den berg Faithi is dadelijk door ons afgeslagen.

Vijandelijke vliegtuigen hebben enkele bommen op Ala (Sugana-dal) geworpen. Geen schade, geen slachtoffers. De vliegtuigen zijn overal verdreven.

TELEGRAMMEN

Duitsch avondbericht

GEEN GROOTE VERANDERINGEN

Berlijn, 29 December. — Officieel : Krachtig vuur ten Noorden van de **Somme.** Tegen het front en de flank van onze nieuwe stelling aan den **Doo-**

« geschiedenis » leerde ik nog meer dan van mij gevorderd werd. Uit de bibliotheek mijns vaders haalde ik lijvige geschiedkundige werken, die ik in mijne vrije uren bestudeerde. Ik verbeeldde mij telkens een beetje knapper geworden te zijn, wanneer ik met eene gebeurtenis, een naam, een datum uit vroegere tijden mijn geheugen verrijkt had. Tegen het klavierspel — dat toch ook in het plan van opvoeding was opgenomen — heb ik mij standvastig verzet. Ik bezat noch talent noch lust voor muziek en gevoelde, dat mij daarin geene bevrediging voor mijne eerzucht toewenkte. Ik smeekte zoo lang en zoo dringend den kostbaren tijd, dien ik aan mijne andere studiën wilde besteden, niet voor het gehamer, dat toch tot niets zou leiden te verkorten, dat mijn goede vader mij van den muzikalen heerendienst vrijsprak. Tot groot leedwezen van mijne tante echter, die meende dat er zonder klavierspel eigenlijk geene opvoeding denkbaar was.

Den 10n Maart 1857 vierde ik mijn zeventienden geboortedag. « Reeds zeventien » luidt onder dien datum de aanteekening in het dagboek. Dit « reeds » is een dichtstuk. Er staat geene uitlegging naast, maar vermoedelijk wilde ik er mede zeggen : « en nog niets voor de onsterfelijkheid gedaan. » Die roode schrijfboeken bewijzen mij thans, nu ik mijne levensherinneringen wil opteekenen, uitstekend goede diensten. Zij stellen mij in staat om de vroegere gebeurtenissen, die slechts als bijna uitgewischte schetsen in het geheugen zijn blijven hangen, tot in de kleinste bijzonderheden te schilderen en geheele lang vergeten gedachtenreeksen of lang weggestorvene gesprekken woordelijk terug te geven.

Bij het eerstvolgende carnaval zou ik in de wereld binnengeleid worden. Dit uitzicht bracht mij echter niet in zulk eene buitengewone verrukking als dit doorgaans bij jonge meisjes het geval is. Mijn verlangen strekte zich naar iets hoogers uit dan naar zegepralen in de balzaal. Waarnaar ik wel streefde? Deze vraag had ik zelve zeker niet kunnen beantwoorden. Naar liefde vermoedelijk... maar dat wist ik niet. Al die gloeiende droomen van smachtend verlangen en eergierigheid, die in de jongelings en aankomende meisjesjaren de menschenharten doen zwellen en zich onder allerlei vormen — weetgierigheid, reislust, drang tot werkzaamheid — willen verwezenlijken, zijn toch meestal slechts de onbewuste uitingen van de ontwakende behoefte aan liefde.

In den loop van dien zomer werd mijne tante een badkuur te Marienbad voorgeschreven. Zij vond goed mij mede te nemen. Ofschoon mijne officieele voorstelling in de zoogenaamde wereld pas in het aanstaande winterseizoen zou plaats hebben, werd mij toch vergund eenige kleine bals in het kurhaus bij te wonen ; — tevens als vooroefening in het dansen en de konversatie, opdat ik bij mijn eersten karnavaltijd niet al te schuchter en onhandig zou optreden.

Maar wat gebeurde er op de eerste « réunie » die ik bezocht? Ik werd doodelijk verliefd. Natuurlijk op een huzarenluitenant. De in de zaal aanwezige burgerheeren stonden, dacht mij, tot de militairen als meikevers tot vlinders. En onder de aanwezige uniformdragers waren de huzaren bepaald de schitterendste ; onder de huzaren eindelijk was graaf Arno Dotzky de verblindenste. Meer dan zes voet lang, met zwart kroeshaar, een omgekruld snorretje, witglinsteerende tanden, donkere oogen, die zoo doordringend en teeder konden kijken — kortom, op zijne vraag : « Hebt u den cotillon nog vrij, gravin? » gevoelde ik, dat er nog andere, even verheffende zegepralen kunnen zijn als het banierzwaaien der Maagd van Orleans of het schepterzwaaien der groote Katharina. En hij, de twee-en-twintigjarige, heeft zeker hetzelfde gevoeld, toen hij met het mooiste meisje van het bal (dertig jaar later mag men zoo iets wel verzekeren) op de maat van den wals door de zaal vloog ; toen zal hij ook wel gedacht hebben : U te bezitten, lief wezentje, zou tegen alle maarschalkstaven opwegen.

— Maar Martha — maar Martha! knorde tante, toen ik ademloos op een stoel naast haar neerviel, waarbij de fladderende tulen wolken van mijn kleedje haar hoofd omhulden.

— O pardon, pardon, tantelief! verzocht ik en ging rechtop zitten. Ik kan het niet helpen....

— Daar heb ik het ook niet over — mijn verwijt gold uw gedrag met dien huzaar. — Ge moogt bij het dansen niet zoo tegen iemand aandringen... en kijkt men een heer zoo in de oogen?

Ik bloosde hevig. Had ik iets gedaan wat een meisje niet past? Zou de onvergelijkelijke misschien een slechte meening van mij opgevat hebben?....

Van dien bangen twijfel werd ik nog tijdens het bal bevrijd, want onder den souperwals fluisterde de onvergelijkelijke mij toe :

— Hoor mij aan — ik kan niet anders. — Ge moet het vernemen — dezen avond nog : Ik bemin u ».

Dat klonk heel anders en vrij wat aangenamer dan Johanna's fameuse « stemmen »..... Maar onder het dansen kon ik toch niet antwoorden. Dat scheen hij ook te begrijpen, want nu hield hij er mede op. Wij stonden in een ledigen hoek van de zaal en konden het gesprek onbeluisterd voortzetten.

— Spreek, gravin, wat heb ik te hopen?

— Ik begrijp u niet, loog ik.

— Gelooft gij misschien niet aan « liefde op het eerste gezicht? Tot nu toe hield ik het zelf voor eene fabel, maar nu heb ik de waarheid ervan ondervonden.

Hoe mijn hart klopte! Maar ik zweeg.

— Ik zet alles op het spel! ging hij voort... U of niemand! Beslis over mijn geluk of mijnen dood... want zonder u kan en wil ik niet leven... Wilt gij de mijne worden?

Op zulk een rechtstreeksche vraag moest ik toch iets antwoorden. Ik zocht naar eene echt diplomatieke phrase, die — zonder alle hoop af te snijden — mijne waardigheid niet te kort te doen, maar kon niets anders uitbrengen dan sidderend gefluisterd « Ja ».

— Dus mag ik morgen bij uwe tante om uwe hand vragen en aan graaf Althaus schrijven?

Weder « ja » — thans iets vaster.

— O, gelukkige die ik ben! Dus ook op het eerste gezicht? —Ge hebt mij lief?

Nu antwoordde ik alleen met de oogen — maar zij spraken, geloof ik, het allerduidelijkste « Ja ».

* * *

Op mijn achttienden geboortedag werd ik in het huwelijk verbonden, nadat ik eerst in de « wereld » was ingeleid en « als bruid » aan de keizerin voorgesteld. Na onze bruiloft ondernamen wij een reis naar Italië. Te dien einde had Arno een langdurig verlof genomen. Van het verlaten van den krijgsdienst was nooit sprake geweest. Wel bezaten wij beiden een vrij aanzienlijk vermogen — maar mijn man had zijn stand lief en ik met hem. Ik was trotsch op mijn knappen huzarenoffi-cier en zag met verlangen den tijd tegemoet, waarop hij tot ritmeester — tot kolonel — en eens tot generaal bevorderd zou worden. Wie weet, misschien was hij nog wel tot hoogere rangen bestemd ; misschien zou hij als een groot veldheer in de vaderlandsche geschiedenis met roem prijken.

Dat de roode schrijfboeken juist in de zalige bruidsdagen en gedurende de wittebroodsweken eene gaping aantoonen, doet mij thans zeer leed. Vervlogen, verwaaid, in het niet verzonken zouden de heerlijkheden dier dagen toch wel evengoed zijn, al had ik ze ook opgeteekend, maar een afschijnsel daarvan zou tenminste tusschen de bladen bewaard zijn gebleven. Maar neen : voor mijn wrevel en mijne smarten vond ik niet genoeg klachten, dwarsstreepje en uitroepteekens ; wat mij droevig stemde moest tijdgenoot en nakomelingschap voorgehuild worden, maar de schoone uren, zwijgend heb ik ze genoten. — Ik was niet trotsch op mijnen gelukstaat en verkondigde het daarom aan niemand — zelfs aan mijzelve niet in het dagboek ; alleen het lijden en smachten gold bij mij als iets verdienstelijks, vandaar dat ik er zooveel ophef van maakte. Hoe getrouw spiegelen die roode schrijfboeken al mijne treurige omstandigheden af, terwijl de bladen voor vroolijke tijden geheel onbeschreven blijven. Al te dom! Het is alsof iemand op eene wandeling — om er een aandenken van naar huis te brengen — van de voorwerpen die hij onderweg vindt, alleen het leelijke verzamelde ; als hij zijne plantenbus met doornen, distels, wormen, padden vulde en alle bloemen en vlinders wegliet.

Zooveel herinner ik mij echter : het was een heerlijke tijd. Eene soort van droom uit een toorersprookje. Ik had trouwens alles wat een jong vrouwenhart maar begeeren kan : liefde, rijkdom, rang, vermogen — en het meeste was zoo nieuw, zoo verrassend, zoo verbazingwekkend! Wij hielden dolveel van elkander met al het vuur onzer levenslustige, van hare schoonheid zekere jeugd. En toevallig was mijn schitterende huzaar tevens een brave, goedhartige, edeldenkende jongen, fijnbeschaafd en vroolijk en opgeruimd, (hij had evengoed — welken waarborg bood het bal te Marienbad van het tegendeel aan? — een slecht en ruw mensch kunnen zijn) en toevallig was ik ook een tamelijk ontwikkeld en gemoedelijk schepseltje (hij had op het bedoelde bal evengoed op een mooi gansje met allerlei nukken en grillen kunnen verlieven) ; en zoodoende kwam het, dat wij volkomen gelukkig waren en dat dientengevolge het roodgebondene klachtengrootboek langen tijd ledig bleef.

Halt : hier vindt ik een vroolijke aanteekening — verrukking over de nieuwe waardigheid van moeder. Op den eersten Januari 1859 (dat was me een Nieuwjaarsgeschenk!) werd ons een zoontje geboren. Natuurlijk wekte deze gebeurtenis onze verbazing en onzen trots op, alsof wij het eerste paar waren wien zoo iets te beurt viel. Dat was misschien ook de aanleiding om het dagboek weer op te nemen. De nakomelingschap diende toch wel onderricht te worden van deze merkwaardigheid, van het door mij verworven aanzien. Daarbij is het thema « jonge moeder » zoo uitstekend geschikt voor beeldende kunstenaars en letterkundigen.

(Wordt vervolgd.)

De Wonderen van de Wereld

IN BEELD EN WOORD

Prachtige, Leerrijke Prijskamp

voor al de Lezers van

Het Vlaamsche Nieuws

Van 1 tot 31 Januari 1917

PRIJSVRAGEN:

a) Welk zijn thans de Zeven Wereldwonderen?

b) Hoe rangschikt gij die naar de merkwaardigheid welke gij er aan toekent?

1°) Dagelijks geven wij één Wonder, met de afbeelding en beschrijving. Het eerste op 1, het laatste op 31 Januari, maakt juist **dertig**, vermits er op den 2n geen blad uitkomt. Elk Wonder krijgt één nummer.

2°) Het getal 30 wordt niet overschreden.

3°) Het bulletijn van elken mededinger bevat zeven Wonderen, gerangschikt naar hun merkwaardigheid.

4°) **De uitslag** wordt naar het aantal stemmen van de mededingers opgemaakt.

5°) Het Wonder dat het meest vernoemd werd (zonder rekening te houden met de plaats door de mededingers opgegeven) komt aan het hoofd van de **Eindlijst** en zoo verder.

6°) Het bulletijn dat het dichtst die rangschikking benadert is overwinnaar.

7°) Moest het toeval willen dat meerdere bulletijns in alle opzichten gelijke aanspraak zouden hebben, dan zal het bedrag der prijzen te zamen worden getrokken en in gelijke deelen toegekend.

I. — De Prijskamp eindigt met 31 Januari.

II. — Vóór 7 Februari moeten de antwoorden ingezonden worden aan: « Het Vlaamsche Nieuws », Roodestraat, 44, Antwerpen.

III. — De Keurraad doet uitspraak op 15 Februari en de prijzen worden onmiddellijk aan de overwinnaars uitgekeerd.

PRIJZEN:

Eerste Prijs	**fr. 75**
Tweede Prijs	**fr. 50**
Derde Prijs	**fr. 25**

De namen van de Leden van den Keurraad, buiten den Opstelraad van het blad gekozen, zullen wij eerstdaags mededeelen.

---

den **Man** door de Franschen uitgevoerde aanvallen werden afgeslagen.

Op het **Oostelijk front** niets bijzonders.

Legergroep **Mackensen** blijft vorderen.

In **Macedonië**, rust.

HENDERSON IN FRANKRIJK

Parijs, 29 December. — De Engelsche minister Henderson, te Parijs gekomen voor het Fransche socialistencongres, heeft, voor hij Frankrijk verliet, aan iemand van de pers verklaard, dat Engeland den oorlog zou volhouden tot de eindoverwinning was behaald.

HET GEVAL MET DE « SPEZIA »

Berlijn, 28 December. — Officieel:

Een onzer duikbooten heeft eenigen tijd geleden in de Noordelijke IJszee ten Oosten van den Noordkaap het stoomschip « Suchau », van de Russische vrijwillige vloot, opgebracht. Het schip had oorlogstuig aan boord en was van Amerika naar Archangel op weg. Nadat de Russische scheepsofficieren gevankelijk op de duikboot waren gebracht, heeft een Duitsch zeeofficier met eenige onderofficieren de leiding over het stoomschip in handen genomen. Dit werd daarop, door de duikboot begeleid, naar een Duitsche haven opgebracht. Hier bleek het de stoomboot « Spezia » (3781 ton) van de Hamburg-Amerikalijn te zijn, die de Russen bij het uitbreken van den oorlog in de haven van Wladiwostock in beslag hadden genomen. De lading, ter waarde van vele miljoenen, bestond uit 100,000 7 1/2 c.M. granaatkartetsen, 75,000 7.5 c.M. ontplofbare granaten, 150,000 3.7 c.M. patronen, 250,000 lonten voor ontplofbare granaten, 100,000 lonten met uurwerk, 125,000 lontschroeven, 150,000 kilogr. trinitrotuluol (een kostbare ontplofbare stof), 175,000 kilogr. kruit, 40,000 kilogr. zwart kruit, 127 30 c.M. projectielen, 150 cylinders met zuren, 1,230,000 kilogr. looden staven, zeven vrachtautomobielen, 200 balen zoolleer, 500 klossen prikkeldraad en 6000 spoorstaven.

DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Berlijn, 29 December. — Het « Berliner Tageblatt » ontleent aan het «Stockholmsche Aftonblad » het bericht, dat Duitsche oorlogsschepen in den nacht van 22 December in den twee ingangen van de haven van Raumo in Finland mijnen hebben gelegd Het Zweedsche stoomschip « Frigga » is den 23sten in den zuidelijken ingang op een mijn gelooper en gezonken. Raumo is voor de scheepvaart niet toegankelijk.

Londen, 29 December. — Het Engelsche s.s. « Copsewood » (599 ton) en het Noorsche s.s. « Ida » (er zijn 2 stoomschepen van dezen naam, een van 1170 en een van 1300 ton) zijn in den grond geboord.

Londen, 29 December. — De Britsche schoener « Spinaway » en het Britsche stoomschip « Oronsay » (3761 ton) zijn in den grond geboord.

Het Zweedsche stoomschip « Nevedio » schijnt gekelderd te zijn.

Berlijn, Vrijdag 29 December. — Officieel:

In de maand November zijn 138 vijandelijke handelsschepen met tezamen een tonnemaat van 314.500 brutto-registerton door oorlogsmaatregelen van de middenmachten verloren gegaan.

Daarvan zijn 244.500 ton, Engelsche. Buitendien werden 53 onzijdige koopvaardijschepen, houdend 94.000 ton in, tot zinken gebracht omdat ze poogden den vijand verboden waren te bezorgen. In de maand November gingen dus in 't geheel 408.500 ton naar den kelder, da tmaakt dat sedert het begin van den oorlog de vijand door maatregelen vanwege de middenrijken getroffen, 3 millioen 363.500 ton koopvaardijscheepsruimte verloor. Voor de rekening van Engeland zijn daarbij 2.794.500 ton.

SKANDINAAFSCHE SYMPATHIEBETUIGINGEN

Weenen, 29 December. — De Zweedsche gezant en de Deensche zaakgelastigde hebben heden aan het ministerie van buitenlandsche zaken gelijkluidende nota's overhandigd, waarin hun regeeringen uiting geven aan hun belangstelling in de voorstellen van Wilson en de hoop uitdrukken, dat diens initiatief tot een gunstig resultaat moge leiden.

Berlijn, 29 December. — De gezanten van Denemarken, Noorwegen en Zweden hebben hier een nota ingediend, gelijkluidend met die in Weenen is overhandigd.

Kopenhagen, 29 December. — De Deensche sociaal-demokratie heeft gisteren aan president Wilson het volgende telegram gezonden: De Deensche sociaal-demokratie wenscht van haar sympathie te doen blijken met uw vredesnota van 21 December en haar innigsten wensch te uiten, dat uw streven om aan den wereldoorlog een einde te maken en een duurzamen vrede te herstellen, met succes bekroond moge worden.

Kristiania, 29 December. - Het hoofdbestuur der Noorsche Vredes-Vereeniging heeft besloten aan de regeering van Noorwegen een brief te zenden, waarin naar aanleiding van Wilson's nota de hoop wordt geuit, dat de wereldoorlog spoedig worde afgesloten met een duurzamen vrede, gegrondvest op eerbied voor 't volkenrecht en de zelfstandigheid der volken .Het bestuur maant de regeering aan, om in samenwerking met de beide andere Skandinaafsche rijken, elk streven naar verwezenlijking van zulk een vrede te ondersteunen.

Het bestuur der Noorsche Arbeiders-Vereeniging heeft aan president Wilson het volgende telegram gezonden: De Noorsche sociaal-demokratie, die een derde deel der Noorsche kiezers uitmaakt, betuigt haar instemming met het streven van den president aan den oorlogsgruwel een einde te maken en een duurzamen vrede te herstellen.

NEDERLANDSCH SYMPATHIEBETOON AAN WILSON

Onder de vele betuigingen van instemming, die uit Nederland aan Wilson om diens vredesactie werden gezonden, nemen wij de volgende over:

— De Ned. Kath. Vereeniging tot bevordering van den wereldvrede deelt de algemeene wenschen voor een spoedigen, duurzamen vrede en huldigt president Wilson voor zijn pogingen.

(w. g.) Mgr. Nolens.

— De Bond van Sociaal-Demokratische Vrouwenclubs juicht de daad van president Wilson toe, vertrouwt, dat de volken der oorlogvoerende landen aan hun regeeringen den eisch zullen stellen, dat deze de bemiddeling aanvaarden als middel tot een duurzamen vrede.

— Het bestuur van het Nederlandsch Verbond van neutrale vakvereenigingen spreekt zijn levendigste wenschen uit voor de verwezenlijking van uw denkbeeld, neergelegd in uw nota aan de oorlogvoerende mogendheden.

— De federatie van Diocesane Werkliedenbonden in Nederland, vertegenwoordigende 5000 Katholieke arbeiders, juicht uw vredespoging zeer toe en en wenscht u daarop Gods zegen.

— De Nederl. Voetbalbond betuigt president Wilson zijn eerbiedige hulde te brengen, waarin internationale wedkamp niet leidde tot haat, maar tot waardeering en vriendschap.

Ook een onbesliste strijd kan voor beide partijen eervol zijn en voor de verstandhouding beter dan een besliste overwinning.

Moge de komende vrede ieder volk de gelegenheid geven onder de heerschappij van het recht en in samenwerking met de andere naties zijn eigen beste krachten te ontplooien.

— De Bond voor Staatspensioeneering hoopt, dat uw initiatief in de toekomst moge leiden tot de vervanging van de internationale anarchie door internationale rechtsorde.

CAILLAUX IN ITALIE

Uit Rome wordt dd. 22 dezer aan de « Times » gemeld:

Het schijnt,dat Caillaux hier werkzaam is geweest voor een vredespropaganda van eenigszins verrassenden aard. Men zegt, dat hij in Italiaansche « neutralistische » kringen, waar nog altijd een sterke Duitschgezinde strooming bestaat, een verbijsterend vermetele Fransch-Italiaansche politiek heeft aanbevolen. Duitschland, zoo moet hij gezegd hebben, is geneigd om aan Frankrijk een zeer edelmoedige behandeling toe te staan en wil Oostenrijk dwingen om aan Italië voorwaarden te bewilligen, die zoo goed als al zijne nationale aspiraties zouden vervullen. De eenige voorwaarde zou zijn, dat Duitschland de vrije hand kreeg om tegenover Rusland, Roemenië en andere Balkanstaten te handelen. Men gelooft niet, dat Caillaux voorloopig naar Frankrijk terug zal keeren.

Binnenland

Schrikkelijk drama te Tienen

Een stiefvader doodt zijn dochter en verhangt zich in zijn cel

De droeve, gedrukte Kerstdagen zijn gekenmerkt geweest door een bloedig huiselijk drama, welk in de blanke stad eene diepe opschudding baarde.

Een vrij goed gezien fabriekwerker was vader van twaalf kinderen, inbegrepen eene jonge dochter van 21 jaar oud, — kind der echtgenoote vóór het huwelijk geboren.

Ter oorzake van dit meisje ontstond dikwijls twisten vijandschap tusschen de leden des gezins. De stiefvader beweerde dat zij een hoogst afkeurenswaardig gedrag leidde.

Dinsdag middag — tweede Kerstdag — ten gevolge eener nieuwe heftige woordenwisseling, bracht de vader, in de Naamschestraat, aan zijne stiefdochter zes geweldige bijslagen op het hoofd toe. In haar bloed badend stortte zij neer en werd terstond naar het gasthuis overgebracht. De onmiddellijk ontboden geneesheeren stelden eene schedelbreuk vast.

Zonder het klare bewustzijn terug bekomen te hebben, overleed het slachtoffer des Woensdags. Het parket van Leuven stapte denzelfden dag af en begon het onderzoek.

Na den doodslag bedreven te hebben, ging de moordenaar zich weldra gevangen geven op het politiebureel en deed volledige bekentenissen. Des anderendaags vonden de bewakers van het gevang den ongelukkige in zijne cel opgehangen. Stiefvader en dochter werden op eenzelfden rampspoedigen dag begraven.

Onnoodig te doen opmerken, dat die wreedaardige doodslag, gevolgd van die onverwachte, wanhopige zelfmoord door verhanging, in de stille volkswijk der Naamschestraat, heel wat pijnlijke beroering verwekt.

UIT SINT-NIKLAAS (WAAS)

Het zal vele, wellicht bijna alle lezers van « Het Vlaamsche Nieuws » vreemd voorkomen dit afschrift in hun blad te vinden! Zij zullen zich zeker afvragen hoe er uit «die stad» nog nieuws of lezing te krijgen is, bij de gedachte dat zeker alle goede Vlaamsche elementen verdwenen waren of stom geslagen! En al die vele vroeger bestaande werkkringen en bonden, — met al hunne leden?! — waren of zijn zij dood of slechts schijndood!!??... Dit hooren we meteen onze lezers vragen.

Ja, lang, lang, kwam van hier geen tijding tot u over, noch goede noch slechte, niets, hoegenaamd niets, noch uit onze stad noch uit de streek! Op dit alles komen we later terug... daarover dan meer! Eene zaak is reeds zeker... Nu van stonden aan treden wij in bestendige briefwisseling met « Het Vlaamsche Nieuws ». Wij beginnen vooreerst een ijverige verspreiding van dit kranig strijdblad! Ook zullen wij het zooveel mogelijk en geregeld nieuws laten toekomen, vooral ons op Vlaamschstrijdend terrein houdend! Wel beseffen en voelen wij dat de strijd ook hier hard zal zijn! Noch laster noch tegenkanting zal ons gespaard blijven! En wie weet... wat nog!!

Al is onze werkkring vooralsnog niet groot, vastberaden mannen telt hij! Anders geene! Zoo zullen wij standhouden!

Ook met de verspreiding van « Het Vlaamsche Nieuws », hopen wij onze gelederen te zien vergrooten! Want het goede zaad door dit, ook ons, leidblad, zal ons vele goede vruchten doen oogsten! Moge het dan bij de vele twijfelachtigen en wankelmoedigen, die wij hier te onzer stede genoeg aantreffen, de oogen openen... de wilskracht sterken..., zoodat zij zich aansluiten bij de werkende, strijdende Vlamingen! Zóo ook al dezen die niet durven, noch mogen..., uit vrees van spot en hoon..., misschien zelfs voor broodrooverij...! dat zij dan slechts beschouwen al hetgene onze moedige voormannen met hunne schare Vlaamschgezinde werkkrachten hebben moeten trotseeren en overstappen, tot den huidigen dag, wellicht later ook nog. Trots alles en allen, hebben zij zich wakker geschud en hunne krachten ontplooid tot ons aller edel doel: « Alles voor Vlaanderen ».

Wij voelen ons gesterkt door de stoere wilskracht dier dapperen! Wij zien dat één algeheele, onpartijdige groepeering noodig, hoogst noodig is, om, lijk al dezen die ons in den strijd zijn voorgegaan, manmoedig vereischte sterkte te verkrijgen en te blijven behouden.

Daarom, mochten wij hier ook in éénen band verbroederen en uit ons onverpoosd werken en ijveren, tot spijt van wie 't benijdt, die prachtige, machtige groepeeringen hier in 't leven te roepen in eene naaste toekomst, zooals « Groeningerwacht », « Liederavonden », enz., tot zelfs het tot stand komen van het heerlijke werk: « Volksopbeuring »! Al werkkringen die reeds bestaan in vele steden en dorpen! Zulke uitslagen zouden ons zoet doonen in den harden, onverpoosden strijd! Deze vooruitzichten wezen ons een flinke spoorslag... « Het Vlaamsche Nieuws » weze onze leider, ons richtsnoer! Zijne voormannen zijn ook de onze... Zóo beginnen wij onversaagd den strijd, eendrachtig, dus **machtig!**

« Een Kerel uit 't Waasland. »

Nieuws uit Brussel

Eene geheimzinnige zaak

MOORD EN ZELFMOORD? — De genaamde Maria-Theresia P..., 23 jaar oud, meid in een huis op de Sinte-Katharinaplaats, werd dood op haar bed gevonden. Deze dood trof ten zeerste de bewoners van het huis, daar den avond te voren de meid nog zeer opgewekt was. Niettemin geloofde men aan een natuurlijken dood en het lijk werd naar het doodenhuis overgebracht. De geneesheer van den burgerlijken stand, na zekere aanduidingen gevonden te hebben, vermoedde hier met een moord te doen te hebben. Hij verwittigde oogenblikkelijk de politie en deze op hare beurt het Parket. Donderdagnamiddag gingen de wetsdokters tot de lijkschouwing over. Daarna spoorde de politie een genaamden D..., 33 jaar oud op, zonder deze echter te vinden. D..., stond in betrekking met de doode en men vermoedt dat men hier voor een liefdedrama staat.

Nadere bijzonderheden. — Donderdagavond, is het Parket bestaande uit de heeren Holvoet, prokureur des konings, Buydens, onderzoeksrechter, en van Laethem, substituut, vergezeld door den heer Janssens, hoofd van de rechterlijke brigade, op de Sinte-Katharinaplaats afgestapt.

Volgens hetgeen de vaststellingen uitmaken werd een moord gepleegd en moet de moordenaar in het huis van de misdaad gedrongen zijn, nadat het koffiehuis was gesloten geworden. Na zijn misdaad gepleegd te hebben is de moordenaar langs een venstertje boven de straatdeur gevlucht. Het slachtoffer schijnt versmoord te zijn geworden, want het lichaam draagt geen sporen van geweld.

De magistraat van onderzoek ontving 's avonds een brief van den moordenaar in denwelke hij bekentenissen aflegt. Hij had dit schrijven aan een voerder van de Société des Tramways overhandigd dewelke het aan het Parket bezorgde. Die brief werd door D.., de geliefde van het slachtoffer geschreven. Hij zegt buitendien dat hij zal zelfmoord plegen.

Vrijdag morgen is het Parket andermaal op de Sinte-Katharinaplaats afgestapt. De politie-officier Angerhausen en zijn agenten zochten, den ganschen nacht door, den moordenaar op. Men veronderstelt dat het meisje in haar slaap moet zijn verrast geworden.

Stadsnieuws

BERICHT.° — De ondergeteekende verklaart geene schulden meer te erkennen gemaakt of nog te maken door zijne echtgenoote Julia Carolina Tijck.

Antwerpen, den 1ste Januari 1917.

Guillaume STORMS,

2259 **Likorist,**

Van Schoonbekeplein, 11, Antwerpen.

Door het venster gevallen. — Een onvoorzichtigheid, die niettegenstaande de vele noodlottige gevolgen die we er reeds van beleefden, nog immer wordt begaan, is het kuischen van ruiten op verdiepingen zonder vooraf goede voorzorgsmaatregelen te hebben genomen. Dezen keer is het Mev. M. Verheyen die Vrijdag, in een huis op den Mechelschen steenweg, op de eerste verdieping de ruiten kuischend, op den koer is gevallen. De vrouw die over inwendige pijnen klaagt werd naar het Stuyvenberggasthuis overgebracht.

Aanhoudingen. — Als gevolg van een opleidingsbevel door den onderzoeksrechter uitgevaardigd, werden de 23-jarige J. Schmitz en de 17-jarige A. Perey aangehouden.

Voor het examen van Boekhouder en Expert-Boekhouder, te Brusse in Juni 1917, kan men zich voorbereiden vanaf heden, in de **« Ecole Spéciale », Hopland, 19, Antwerpen.** Inlichtingen kosteloos. **2215**

Ongelukkig gevallen. — Vrijdagvoormiddag is Mevr. Gijsels, 73 jaar oud, komend langs de Dambruggestraat, zoo noodlottig gevallen dat men haar, zwaar gekwetst, naar het Stuyvenberggasthuis moest overbrengen.

Ongeval op het Kiel-kerkhof. — Zij, die het Kiel-kerkhof bezochten, hebben zeker meer dan eens de kleine klok bij den ingang hooren kleppen. Toen nu Vrijdagmorgen de opzienenr, Ant. Schoeters genaamd, deze klok luidde, brak bij den laatsten klep de ketting aan de klok bevestigd, waarop deze op den schouder van den man terechtkwam. Weinig scheelde het of de man ware zeker gedood geworden.

De in de buurt wonende geneesheer Smessaert, werd in allerhaast bijgehaald. Nadat de eerste zorgen waren toegediend werd de gekwetste naar het gesticht Adolf Stappaerts gevoerd. Aldaar bleek, na geneeskundig onderzoek, dat Schoeters het schouderblad gebroken werd en dat hij bovendien erge verwondingen opliep aan den rug en aan de linkerhand. Later werd de gewonde naar zijn woning overgebracht.

Op « Volksopbeuring ». — Aangezien het, zonder bepaalde regeling, onmogelijk is alle vragen om inlichtingen te beantwoorden of alle klachten te onderzoeken over het wegvoeren van werkloozen, mogen personen die nog geen volgnummer ontvingen, zich in de volgende orde van naamletter aanbieden:

Dinsdag, 2 Januari: van A tot D.
Woensdag, 3 Januari: van E tot M.
Donderdag, 4 Januari: van N tot U.
Vrijdag, 5 Januari: van V tot Z.

Telkens zetelen de heeren volksvertegenwoordigers Adolfons Henderickx en Leo Augusteyns van 5 tot 6 uur (T. U.) in den namiddag.

UIT MERKSEM. — « Volksopbeuring ». — Met genoegen deelen wij aan de bevolking van Merksem en omliggende gemeenten mede, dat te hunner behoeve een afdeeling van « Volksopbeuring » te Merksem gesticht is. De gemeente was zoo vriendelijk daartoe een harer beschikbare huizen kosteloos in gebruik af te staan aan het edele, vaderlandslievende werk, en namelijk het winkelhuis n. 269 op de Bredabaan, niet ver van de Oude Kerk. Daar heeft « Volksopbeuring » reeds sedert eenige dagen hare deuren geopend, en trekt door de interessante, goed verzorgde uitstalling de aandacht van al de voorbijgangers. Wij zijn er dan ook een bezoek gaan brengen, en vernamen er tot onze groote voldoening dat de Merksemsche bevolking den weg naar het nieuwe Werk gevonden heeft, en reeds druk om inlichtingen komt, die zeer welwillend en geheel kosteloos worden gegeven. In vorige nummers beproefden wij een schets te geven van het ruime arbeidsveld, waarop de Antwerpsche afdeeling werkzaam is; welnu diezelfde bedrijvigheid valt onder de bevoegdheid van de Merksemsche afdeeling. Wij zijn er van overtuigd dat zij er zich in denzelfden geest van menschlievendheid en vaderlandsliefde als haar zusterafdeelingen in alle andere plaatsen van het Vlaamsche land van kwijten zal.

In een eerstvolgend nummer zullen wij meer bijzonderheden over dat alles kunnen mededeelen.

Maatschappijen, Kunstavonden en Vermakelijkheden

Aan de oudleerlingen van Jongensschool 7 (Markgravelei). — Het Komiteit, dat de feesten van het 50-jarig bestaan van Jongensschool 7 voorbereidde, en het bestuur van den Oudleerlingenbond dier school, verzoeken al degenen, die aan die feesten deelnamen, nog eens dringend de algemeene vergadering te willen bijwonen, op Zondag 31 dezer, om 11 Torenuur, in het lokaal Laurent, Anselmostraat, 67. Het feestkomiteit wenscht rekenschap te geven van zijn werking en deze dan te eindigen. Gezien het groot belang dezer samenkomst en rekenend op de geestdrift, die ieder bezielde voor en op de feesten van 28 Juni 1914, durft het Komiteit op eene talrijke opkomst rekenen.

Volksleesavonden. — Door de Liberale Volkspartij en Help U Zelve worden, met het doel de Nederlandsche schrijvers meer onder het publiek bekend te maken, openbare Volksleesavonden ingericht. Zij zullen geregeld alle Donderdagen, te 8 1/2 uur 's avonds (Torenuur), plaats hebben in het Liberaal Volkshuis, Volksstraat, 4, en zoo gegeven worden dat zij voor ieder bevatbelijk zijn.

Gedurende de maand Januari 1917, zullen achtereenvolgens spreken:

Op Donderdag 4 Januari 1917: Mevr. V. Ressler-Delvaux, over Tony en Vader Bergmann.

Op Donderdag 11 Jan. 1917: M. Medard Van Casteren, over Alfons Sevens.

Op Donderdag 18 Jan. 1917: M. Prosper Arents: Voorlezing uit eigen werk.

Op Donderdag 25 Januari 1917: M. Ernest Dael, over Max Rooses.

De toegang is voor ieder kosteloos. Niemand is verplicht te verbruiken.

Vlaamsche Kring, Mortsel. — De Vlaamsche Kring heeft Zondag 24 dezer, een kosteloos kinderfeest gegeven dat een volledig succes mag geheeten worden.

Reeds van 3 1/2 uur, dus een half uur voor den aanvang, was de zaal van het Oud Gemeentehuis stampvol, en niet het minste plaatsken meer voor de nog immer en immer toestroomende kinderen. Een groot deel moest dan ook, spijtig genoeg, huiswaarts keeren uit plaatsgebrek.

Het programma was allerbest samengesteld. Mej. Cecilia Thys zong, begeleid door Mej. Irma Mortelmans, drie kinderliedekens van Jef Van Hoof: « Bloemenliedje », « De Jeugd » en « Proficiat Moeder ». De beide juffers volbrachten onberispelijk hunne taak en oogstten dan ook de welverdiende toejuichingen van het publiek.

Mej. Maria Verbeeck vertelde sprookjes en wist bijzonder goed de kinderen te boeien. De vertelster was geestig genoeg om de al-oude en alom gekende sprookjes van « Sneeuwwitje », « Asschepoes », enz., voor te brengen in een kleedje passend met den tijd. 'n Meloen werd een raapkool en 't vet kreeg ook de aandacht.

Deze vertellingen werden opgeluisterd door talrijke lichtbeelden.

Een handig goochelaar besloot het feest en kreeg het grootste aandeel van het handgeklap van de blijde kinderschaar.

Kortom, een goed gelukt feest dat tot eere strekt van den Vlaamschen Kring.

Oud-Leerlingenbond School 13 (Indiënstraat). — Op het gezellig samenzijn zijn de volgende nummers uitgekomen:

1499 1394 622 127 236 1178 1261 618 1489 1525 1212 1357 1222 1392 1298 476 1135 449 124

De prijzen kunnen afgehaald worden tot 2 Januari in begrepen, ten lokale J. Van Gompel, Godefriduskaai, 34.

Financieele Mededeelingen

Brussel, 29 December 1916.

Belgische Rent 69 7/8-70 3/4; Schatkistbons 1917 100 1/4-100 3/8; Brussel 1905, 73 1/8; Tr. de Livourne 4% 415; Tr. Toscans 5% 460; Tr. de Rotterdam 4% 432; Tr. d'Odessa 4 1/2 440; Crédit Anversois 415; Crédit Liégeois 467 1/2; Reserve aand. 5850; Crédit Général de Belgique kap. 100 k.; Chemin de fer Congo gew. B 750; id. gew. 1130; Barcelona stichter 1250; Bruxellois div. 821 1/4; Economiques 462 1/2; Espagne Electrique kap. 123 1/2; id.div. 48 1/2; id. stichter 1215; Rotterdam kap. 100 7/8; Financière de Transports stichter 1053 3/4; id. kap. 975; Aumetz la Paix 700; Clabecq 740; Cockerill nieuwe 1152 1/2; Espérance Longdoz 287 1/2; Estampage du Donetz pref. 337 1/2; Olkovaia kap. 221 1/4; id. genot. 400; Ougrée 910; Providence Russe 616 1/4 B; id. C 275; Sambre-Moselle 187 1/2; Tôleries de Konstantinowka 2687 1/2; Bois d'Avroy 780; Bois de Ghislain pref. 85; Grand-Buisson 2260; Nord de Charleroi 2565; Marcinelle Nord 475; Falkenaan 123/4; Laura div. 925-950; Willem Sophia 1067 1/2-1080 k.; Mines de Bacarès 85 1/2; Glaces du Midi de la Russie 200; Batangara 147 1/2; Java kap. 140; Galang-Besar 5.90; Annamites 110; Sennah 64 3/8; Soengei 448 1/4; Mopoli stichter 770; id. kap. 160 1/2; Zuid-Préanger 135; Kasaï 66 3/4; Katanga gew. 2330; Luki kap. 14 1/2; Lacourt st. 502 1/2; Union Minière kap. 1490; Tanganyika 74 1/2; Brasseries de l'Etoile 32; Floridienne 113 3/4; Sucr. Européenne kap. 72; Sucr. St-Jean kap. 102 1/2; id. stichter 125-136 1/4; Nitrate Rails 360; Brazil Traction, verkoopers zonder vraag; Agricole d'Egypte kap. 101 1/4; id. div. 90; Egyptian Enterprise kap. 76 1/4; id.div. 52 1/2; Lujar 795; Rajah 1020; Bunbach 1640; Taganrog 557 1/2.

WISSEL - PUBLIEKE FONDSEN

Aankoop van obligatiën: Caisse des Propriétaires, Sud-Ouest de Bahia, Port de la Havane, enz., en van Spaansche koepons, evenals die van Rio Light, Caisse des Propriétaires, Port de la Havane, enz., enz.

COMPTOIR PELGRIMS

34, BERGSTRAAT, 34, Brussel

2156

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Huwelijken afgekondigd op Zondag 31 Dec. 1916

J. de Koster, schipper, Rubensstr., 10, met J. Embrechts, dienstmeid, Prinsstr., 36.

L. Vissers, tramb.ed., te Merxem, met M. Marynissen, winkeljuffer, Carnotstr., 144.

J. Lucas, arbeider, Maatweg, 1, met C. De Muynck, arb., Erwtenstr., 4.

A. De Clerck, gemeenteonderw., Pierenbergstraat, 26/1, met H. Mostart, z. ber., Abdijstraat, 88.

H. Kempenaers, diamantsl., Rotterdamstr., 71, met J. Gielens, z. b., Stuivenbergplein, 48.

P. Van Geem, dienstkn., Kaspeelpleinstr., 61, met P. Dingenen, z. b., Lge Gasthuisstr., 7.

L. Van Camp, arb., Kattenstr., 4, met P. Benoy, arb., Kattenstr., 29.

C. Van Beek, eletriekwerker, te Borgerhout, met A. Vits, z. b., Van Urselstr., 19.

Aangiften van overlijdens van 30 Dec. 1916

Mannelijk geslacht: T. Commissaris, schrijnwerker, 66 j., echtg. van W. Luijken, Kerkstr., 39. — J. Schreiber, z. b., 87 j., wed. van A. Schard, te Frankfurt geh. — J. Dewinter, 32 j., schoenmaker, Rudolfstr., 57. — A. Laenen, arb. 33 j., echtg. van A. Janssens, Lge Stuyvenbergstr., 26. — J. Michielsen, klerk, 21 j., Lozanastr., 113. — C. Peeters, smid, 59 j., echtg. van C. Spies, Cellebroederstr., 9. — J. De Wilde, fabriekwerker, 44 j., echtg. van E. Krillaerts, St-Laureysstr., 1.

1 kind beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: L. Vincke, 29 j., echtg. van J. Matheussen, Lge Elzenstr., 94. — J. Ros, z. b., 86 j., wed. van J. De Bont, te Borgerhout. — M. Bachot, arb., 24 j., St-Andriesplaats 4. — T. Peré, z. b., 20 j., Hof ter Bekestr., 41. — L. Loos, z. b., 65 j., Mertensstr., 7. — P. Genicat, z. b., 75 j., wed. van O. Furnémont, Albert von Barystr., 9. — M. Verheyen, arb., 63 j., wed. van P. Dierckx en van J. Geerts, Toonstr., 16. — C. De Caluwé, 12 j., Kronenburgstr., 15.

2 kinderen beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mann. gesl., 8; vrouw. gesl., 10. Totaal: 18.

Geboorten: Mann. gesl., 7; vrouw. gesl., 1. Totaal: 8.

Huwelijken aangegaan van 25 tot 30 Dec. 1916

P. Van Sandt met P. Verstappen; J. Geysens met C. Van der Linden; J. B. Van Maroey met A. Foubert; E. De Backer met E. Van den Broeck; E. Mertens met R. Luckmans; P. Vandevoorde met L. Haesendonckx; L. Cuvillier met M. Blommaert; F. Van Ryn met M. Brawers; J. Boons met S. De Beule.

Laatste Uur

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Zaterdag 30 December. — Officieel:

In Champagne werd een afdeeling Duitschers die poogden, na een hevige beschieting, een kleinen Franschen post te nemen, in de streek van Beausejour, verdreven door het vuur der Franschen. Ten Westen van Tahure hebben de Franschen een aanval op een loopgraaf uitgevoerd die uitstekend gelukte. Op den linkeroever van de Maas is het tijdens den nacht betrekkelijk kalm geweest. Overigens is van de andere gedeelten van het front niets te melden.

Glycyrrhizine

Chineesche Gom **Zaliansky**, van roghuid. Aanbied. te doen: LAMPO, August Gevaertsstraat, 25, BRUSSEL. 2258

SPORT

WORSTELEN

De match De Wolf—Gerstmans

Het is dus op Dinsdag 2 Januari a.s. dat, in de zaal Thalia, Carnotstraat, de langverwachte ontmoeting tusschen de twee beste middengewichten van Brussel en Antwerpen, Leon De Wolf en Laurent Gerstmans, zal plaats hebben in Griekseh-Romeinschen stijl, tot bekomen uitslag. Omer de Bouillon, de groote Belgische worstelkampioen, zal van de jury deelmaken.

Als liefhebberskampen in de twee worstelstijlen (Gr.-Rom. en vrije stijl) op eenen avond: Walhem (Brussel tegen Fr. Janssens (Antw.); Delmez-Van Dyck; Vermeiren-De Roeck; Lamer-Leukemans; Van Eterijk-Laenen, zijnde 10 aprtijen.

WINDHONDENRENNEN

Kyndroom Muggenberg

Uitslagen der koersen van 30 Dec. 1916:

1e koers: 1. Prince Royal; 2. Lymphna.
2e » 1. Tango; 2. Ralston.
3e » 1. Little Duc; 2. Zut.
4e » 1. Orchidée; 2. Carlo.
5e » 1. Esmeralda; 2. Fleet Fox.
6e » 1. Spirou; 2. Cappella.
7e » 1. Fleet Rascal; 2. Darling Boy.
8e » 1. Jolly Rat; 2. Ralston.
9e » 1. Esmeralda; 2. Cappella.
10e » 1. Kiss; 2. La Joyeuse.

Groote tekoopstelling ingericht door de E. F. C. B. (A. ALEXANDRE) van koopwaren die zich bevinden in de stapelhuizen gelegen ANDERLECHTSTRAAT, 25 (bij de Fontainaplaats) BRUSSEL, te weten

Groote partij ONTBIJTKOEK
in blokken van omstreeks 250 gr. «La Glaneuse»
Groote partij ontbijtkoek (Couque royale)
Groote partij krijgsbeschuiten (De Beukelaer e.a.)
(door de bevoegde overheid toegestane verkoop)

CHOCOLADEN en CACAO'S
Chocolade Caillier
» César (Mimosa)
» » (Para)
» » (Zélandia)
oude fabrikatie verzilverde verpakking

ONTBIJTEN
ONTBIJT (Cacao en suiker, 50 gr.)
» » » 25 gr.)
SARDIENEN
Oliesardienen (nor Brand)

ZEEPEN
Menage Zeep in kassen van 200 stuks
» (Rase soort), in kassen van 100 st.
TOILETTE-ZEEP

WIJNEN en CHAMPAGNE
Zeer fijne Porto in flesschen (etiket v. h. kasteel)
Oude Bougogne, in flesschen. — Verschillende Champagne wijnsoorten.— Oude Bordeaux, in v.
Groote partij oude sigaren en oude sigarillos.

MET GEREED GELD, ZONDER KORTING EN ZONDER KOSTEN

Men geve wel acht op het adres: 25, ANDERLECHTSTRAAT (bij de Fontainasplaats) BRUSSEL

2221

Verordeningen Mededeelingen. enz.

Verordening betreffende de bezuiniging van brandstoffen en verlichtingsmiddelen

§ 1. — Lichtreklamen van om het even welken aard zijn verboden. Met lichtreklamen gelijkgesteld zijn ook de verlichte naamopschriften, verlichte aanduidingen van huizen, enz., bij winkels, zakenhuizen, gasthoven en spijshuizen, drankslijterijen en koffiehuizen, schouwburgen, kinema's, evenals bij volstrekt al de plaateen van uitspanning en vermaak.

§ 2. — Al de winkels en huizen van verkoop moeten te 7 uur 's avonds sluiten. Alleen apotheken en zulke winkels, waar de verkoop van levensmiddelen, sigaren, sigaretten en tabak de voornaamste tak van bedrijf uitmaakt, zijn daarvan uitgezonderd.

§ 3. — Gasthoven en spijshoven, drankslijterijen en koffiehuizen, alsook schouwburgen, kinema's, lokalen waarin voorstellingen plaats hebben, openbare plaatsen van uitspanning en vermaak, zooals music-halls en dergelijke inrichtingen, moeten te 10 uur 's avonds sluiten.

De krijgsgouverneurs der provincies kunnen bij wijze van uitzondering een later sluitingsuur, evenwel niet tot na 12 uur 's avonds, toelaten.

§ 4. — De verlichting van de uitstalramen, alsook de binnenverlichting van de winkels en van de lokalen en zakenhuizen, die voor den verkoop aan het publiek dienen, moet tot het volstrekt noodige worden beperkt. Hetzelfde geldt voor gasthoven en spijshuizen, drankslijterijen en koffiehuizen, schouwburgen, kinema's, lokalen waarin voorstellingen worden gegeven, alsook voor alle openbare plaatsen van uitspanning en vermaak, zooals music-halls en dergelijke inrichtingen. De krijgsgouverneurs hebben de vereischte schikkingen te treffen.

De buitenverlichting van uitstalramen en van gebouwen, tot nijverheids of beroepsdoeleinden, is verboden. De krijgsgouverneurs kunnen uitzonderingen toelaten. De bepaling van den laten volzin van lid 1 is daarbij toepasselijk.

§ 5. — De verlichting van de openbare straten pleinen moet zoodanig beperkt worden, als het belang der openbare veiligheid zulks toelaat.

De krijgsgouverneurs hebben de vereischte schikkingen te treffen.

§ 6. — De elektrische trams en de daarmede gelijk te stellen buurtspoorwegen moeten hun bedrijf in zulke mate beperken, als met de vereischten van het verkeer eenigszins overeen te brengen is.

De krijgsgouverneurs hebben de passende schikkingen te treffen.

§ 7. — De voortdurende verlichting van de voorhuizen en trappen na 9 uur 's avonds is verboden.

De krijgsgouverneurs kunnen uitzonderingen toelaten.

§ 8. — Binnen het bereik van de vesting Antwerpen worden de bevoegdheden, die hiervoren aan de krijgsgouverneurs toegekend zijn, door den vestinggouverneur aldaar uitgeoefend.

§ 9. — Wie de voorschriften dezer Verordening overtreedt, wordt met ten hoogste één jaar gevangenis en met ten hoogste 10,000 mark boete of met een van beide straffen gestraft.

De krijgsrechtbanken en krijgsbevelhebbers zijn tot oordeelvellen bevoegd.

Brussel, 13 December 1916.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von BISSING,
Generaloberst.

Toevoeging aan de Verordening betreffende de uitsparing van licht (13-12-1916)

Uitzonderingen van par. 3, 4 en 7, alsook schikkingen tot par. 4, 5 en 6 van deze verordening worden voor het bereik der vesting Antwrpen door mij getroffen.

Aanvragen met aangifte van reden zijn voor de gemeenten Antwerpen, Berchem en Borgerhout bij de Kommandantur Antwerpen, voor de sekties bij betreffende sektiekommandeurs in te dienen, weke ook de toelatingsbewijzen uitvaardigen.

Antwerpen, den 28 December 1916.

De Gouverneur,
Frhr. v. Huene,
Generaal van de Infanterie.

19, HOPLAND
ÉCOLE SPÉCIALE
Levende Talen
5 Frs.
per maand
2 lessen per week
INSTITUT RACHOR
Lge Nieuwstr., 10
(Beurs)

Bijzondere afdeeling voor Jongedochters - Jonge Juffers.

STENO-DACTYLOGRAPHIE
LEVENDE TALEN
BOEKHOUDEN

PREPAREZ VOUS EN QUELQ. MOIS A L'EMPLOI DE COMPTABLE
STENO DACTYLOGRAPHIE
LANGUES VIVANTES

Inscriptions ch. jour.
Lge r. Neuve, 10
Bourse 140

Meubelen

Eet- en slaapkamers, mass. eik, mahonie en notelaar aan halven prijs; Mod. eetkam., mass. eik, kompl. 210 fr., waarde tot. 450; mass. notelaar Ls XVI eet- en slaapkamer kompl. aan 425 fr., waarde tot 700 fr.; gebeedhouwde eik. slaapkam. kompl. 365 fr., waarde 550 fr.; eiken bufetten, 60 fr., alsook stoelen, portemanteaux, piedestals, keukenstoelen, enz., enz. Profiteer van de occasie: 76, Lange Kievitstraat, 76. 2252

MIJNHEEREN!

Laat uwe Kostumen, Pardessus, Jaquetten, Broeken en Vestons, Handschoenen, hoeden en kravatten wasschen of verwen in de stoomverwerij
A. VAN WEEREN
93, Mechelsche Steenweg; Kunstlei, 38; Kasteelpleinstraat, 67, en Vondelstraat, 9.
Tapijtklopperij en wasscherij. Rouwzwart in 12 uren. Zeer lage prijzen. 1105

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
20 JAREN BIJVAL

De **WITTE CAPSULEN** van **Dr. Davidson** genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebelen, pijnlijke of brandende waters, speen. Noch geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen.

3.00 fr. de doos. Apotheken, 15, rue des Croissades, Brussel; De Beul, 31, Lange Nieuwstraat, en Breedenraedt, Charlottelei, 2, Antwerpen. 61

OPENBARING

De Zeep vervangen door de

Blokken 101 en 202

Keuken - Toilet

Wat men moet zien en onthouden:

hun prijs, hun duur, het gebruik van een blok, hun soepelheid, hun schuimen en manier van reinigen.

TOEGELATEN ZONDER FREIGABE
BEVAT GEEN PUIM

Beproef ze en gij zult ze aanwenden. Wij gaan van heden af groote kontrakten aan

P. Hancart, concessionaris, te Vorst

Voor de bestellingen:

Ad. DE BACKER

BRUSSEL: 99, Grasmarkt
CHARLEROI: 46, Boulevard Audent
2244

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is, onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke
MAANDSTONDEN
de doos 10 fr. 1/2 doos 5.50 fr.
— Bescheiden opzending tegen postbon —
VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126, ANTWERPEN

MEUBELEN
PIANOS
Witte CUISINIERES

Te koop aan spotprijs: slaapkam., eetkamers, burreelen in massief, acajou, notelaar of eik. Occasiepianos «Gunther», elektr. pianos, 850 fr., schouwgarnitur, mass. koper, witte cuisinières, tableaux, kachels Cadé, kindskorf, stoel en wieg, compl. damemantel, 5 enkele beddens windhaar compl. als nieuw. Inkoop van occasie-pianos en meubelen. Lange Beeldekensstraat, 241. 1997

Privaat Lessen

in ENGELSCH en DUITSCH ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer mat. prijzen. 47, Ommegangstraat. Antw 1119

TE KOOP GEVR.
per occasie een
SCHRIJFMACHINE
Zich wenden: bur. blad, Roodestr., 44.

Het Administratiekantoor
MORETUSLEI, 51

verstrekt leeningen op effekten tegen 5 % rente 's jaars, op loten Brussel, Antwerpen, enz.

50 FRANK PER LOT

Bureau van 8 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 uur. 772

Geldzendingen naar Holland

ZIEKEN

In deze moeilijke omstandigheden en zoolang dat de Oorlog zal duren, zullen wij de recepten der geneesheeren met de meeste zorg uitvoeren aan halven prijs.

VOLKSAPOTHEEK
Brederodestraat, 126, Antwerpen
Zon- en Feestdagen heel den dag open

Het goedkoopste en schoonste NIEUWJAARSGESCHENK voor de Jeugd is het BIJZONDER NIEUWJAARSNUMMER van

DE KINDERWERELD

Pas verschenen en bij al onze verkoopers te bekomen aan slechts 10 CENTIEM
12 groote bladzijden. Meer dan 5000 lijnen lektuur.
Prachtig geïllustreerd met honderden plaatjes.

INHOUD VAN HET BIJZONDER NIEUWJAARSNUMMER:

De man met den mantel, roerend verhaal. — Geschiedenis eener wollen deken. — Het verraad der Corsikaansche, groot dramatisch verhaal (geïllustreerd). — Een maaltijd in den trein. — De broek van Paneratius, luimige schets. — De goocheltoeren van Kwak (gekleurd). — De geheimzinnige bouwvallen (met 12 gekleurde platen). — De zonen van Robert en Bertrand, groote roman. — Het geheim der «Arafura» (geïllustreerd). — De beroemde avonturen van Lompe Peter (met gekleurde gravuren). — Verder nog boeiende verhalen, gekleurde platen, enz., enz.

IN GEEN ENKEL HUISGEZIN MAG DE KINDERWERELD ONTBREKEN! 2249

OP AZIJNBROUWERIJEN VAN

"DE BLAUWE HAND"

LEVEREN STEEDS DEN BESTEN EN GEZONDSTEN AZIJN

Dagelijksche VOORTBRENGST 15,000 LITERS

DE DRIE FABRIEKEN: 1° FALCONRUI, 70; 2° RHYNPOORTVEST, 17; 3° POURBUSSTRAAT, 23 (ZUID), ZIJN VOOR DE KLANTEN TE BEZICHTIGEN MITS HET VERLANGEN EEN DAG VOORUIT KENBAAR TE MAKEN OP 'T BUREEL

31, Paardenmarkt, 31, Antwerpen

WAAR OOK ALLE BESTELLINGEN DIENEN GEDAAN TE WORDEN

Bijgaand: CONSTANT BOSIERS

Roepzaal "MARNIX"
1, TERNINCKSTRAAT, 1
(hoek Kasteelpleinstraat)

Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal «Marnix».

Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS

INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 630

IK KOOP TEGEN GOEDEN PRIJS
RECHTE DARMEN VOOR
WORSTEN. — Aanbiedingen A. D., Publicité Decerf, 54-56, de Brouckèreplaats, Brussel. 2253

PLASTIQUE DAKBEDEKKING

Gewaarborgd voor alle daken en goten, camions, trams, enz.

ASPHALTWERKEN

Droogmaken van kelders en muren

Gebrev. syst. Perfecto in plaats van stopverf voor **koepels en glasdaken.**

BRUNO VAN HAAREN
Waterloostraat, 3, Antwerpen
2170

Stekjes te Koop
IN 'T GROOT
32, OUDE LEEUWENRUI, 32
ANTWERPEN 2257

HARDE EN ZACHTE
PEK - BITUUM - ASPHALT
VOOR ALLE DOELEINDEN
SPECIALITEIT VOOR ELECTRICIENS

Engelsche roestwerende Patentverf voor alle ijzerwerk
BRUNO VAN HAAREN, Waterloostraat, 3, Antwerpen
2175

---

50 Minderbroedersrui 50
Centraal Wisselkantoor
Bijkantoor ROOSENDAEL, Brugstraat, 9

GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALL BETAALBARE **COUPONS**

COUPONS CEDULAS vervallende Januari 1917 worden reeds uitbetaald
Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, almede vreemd geld.

50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN

EIGENAARSKAS Coupons en obligatiën, inlichtingen.

BORSTLIJDERS

Wilt gij u oogenblikkelijk verlicht en spoedig genezen gevoelen van **verkoudheden, valling, hoest, fluimen, bronchites, asthma,** neemt dan den 749

BORSTBALSEM
ANTIDOLOR (Gedepon. merk)
20 jaar voortdurende bijval
3.00 fr. de flesch
1.75 de halve flesch
Opgepast voor het namaaksel
GROOTE APOTHEEK-DROGERIJ
Huis gesticht **VINCART** in 1889
Montignystr., 113-115, Antwerpen
recht over het Zwemdok
Zon- en Feestdagen den ganschen dag open

HET BESTE ADRES
ZEEPHANDEL «IN 'T GROOT»
Beste Zeep

Naar alle plaatsen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Limburg leveren wij onze bekende extra kwaliteit

«ANTWERPSCHE ZEEP»
PRIMA VASTE BRUINE ZEEP
Per 25 kilo tegen **3.50 fr.** de kilo
Per 100 kilo tegen **342 frank**

HUISHOUDZEEP

in kisten van 200 groote stukken (zoo goed als Sunlight). Gewaarborgd vrij van schadelijke stoffen, aan 85 frank per kist. Bij afname van minstens 5 kisten tegen 84 frank per kist.

HOLLANDIA WASCHPOEDER
(Nederlandsch fabrikaat)

Het beste waschmiddel dat tegenwoordig verkrijgbaar is, in kisten van 100 doosjes van een kwaart kilo.

Per kist	**32** frank
Per 3 kisten	**30** frank
Per 10 kisten	**29** frank

Alle verzendingen geschieden franco
Zeep vanaf 25 kilo; Huishoudzeep of Hollandia-waschpoeder vanaf 1 kist, tegen toezending van een postmandaat aan

J. VAN STRATUM
TOLSTRAAT, 49, ANTWERPEN

N.-B. — **Alle verzendingen zijn toegelaten en voorzien van «Freigabe» (vrij vervoer).** 2041

WATERORGANEN BLAAS-NIEREN

De behandeling van Dokter CHARLUS geneest alle inflammatiën en ziekten der waterorganen, uitlooptingen, steen, lendenpijn, witte verliezen, troebels, brandende of pijnlijke waters.

SPOEDIGE GENEZING
zelfs in de ergste gevallen.
Prijs: 3.00 Frank
De waters der zieken zullen in ons laboratorium KOSTELOOS onderzocht worden.

VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126
ANTWERPEN.

Hespen, Spek
Gerookt vleesch, enz.

Specialiteit van worsten; alles aan zeer voordeelige prijs, in de gekende Varkensbeenhouwerij der GEBROEDERS JANSSENS
De Hornestraat, 2/2, Antwerpen-Zuid
(nabij het Muzeum) 1081

Drukker-Uitgever, H. Weeremans, Roodestr., 44

HUIS **PAUL CAREZ**
10, PLATTESTEEN **10**
BRUSSEL (Beurs)

Groote keus van Etiketten voor Wijnen en Likeuren

Aluminium in blad dat voordeelig het tin vervangt

KAPSELS voor STOP- en SPOELMACHIENEN

ALLE KELDER-ARTIKELS

Specialiteit voor Kelder-instellingen